INFORMACYE

DLA

DUCHOWIEŃSTWA KATOLICKIEGO.

WYCHODZĄ NAKŁADEM I CZCIONKAMI
DRUKARNI I KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA, POZNAŃ, ŚW. MARCIN 69.

ROZSYŁA SIĘ BEZPŁATNIE.

REDAKCYA:
pod kierownictwem
X. Dziekana i Radzcy
Jana Piotrowicza
ze Skalmierzyc.

Odpowiedzialny za redakcyę: Stefan Gąsiorowski z Poznania.

Rok I. | **Poznań, 20 maja 1912** | **Nr. 1.**

Od wydawcy.

Rozpoczynając wydawnictwo informacyjne, które przesyłać będziemy stale wszystkim Księżom Polakom o ile nam adresy ich są znane, z góry prosimy o to, by Wielebni Księża, którzy nie odebrali pisma wskutek braku adresu, zechcieli nam adres Swój podać.

Przewielebnemu Duchowieństwu zamierzamy zwrócić uwagę na to, iż istnieje szereg zakładów katolickich, w których pokryć można rzetelnie i korzystnie zapotrzebowanie książek, przyborów kościelnych itd. Dlatego wykluczamy zasadniczo ogłoszenia firm niekatolickich.

Za zgodą i zezwoleniem **Najprzewielebniejszego X. Biskupa Likowskiego** umieszczać będziemy na czele wydawnictwa krótkie aktualne artykuły z dziedziny praktycznego duszpasterstwa. Kierownictwo działu literackiego objął X. Jan Piotrowicz, Radzca duchowny i proboszcz w Skalmierzycach.

Związek kapłanów »Unitas« oraz Stowarzyszenie św. Floryana, istniejące w dyecezyi gnieźnieńskiej i poznańskiej, umieszczać będą w »Informacyach« komunikaty przeznaczone dla członków swoich.

Wszelkie życzenia i projekty dotyczące ulepszenia i uzupełnienia wydawnictwa przyjmujemy z wdzięcznością.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha
G. m. b. H.

Duszpasterz w obronie świętości małżeństwa.

„Młodzi ludzie zawierają związki małżeńskie bez należytego przygotowania. Nie rozwijano w nich uczuć, ich myślenie o sprawach ludzkich nie jest rozjaśnione, ich sumienie nie poruszone. Ich uzdolnienie umysłowe budzono i kształcono jedynie dla zarobkowania, ale są tępi duchem i nieświadomi swoich zobowiązań, ich wychowanie etyczne było zaniedbane“. (Wychowanie człowieka“ Dr. Fr. W. Foerster, Warszawa u Gebethnera.)

Tak więc profesor Dr. Foerster, filozof wszechnicy w Zurychu, protestant, człowiek świecki, na mocy jedynie własnych studyów etycznych i pedagogicznych przyszedł do tego przekonania, że „młodzi ludzie zawierają związki małżeńskie bez należytego przygotowania“.

Brak przygotowania należytego do małżeństwa to wiekowa zaraza, która dziedzicznie z pokolenia na pokolenie się przenosi i jest źródłem infekcyjnem całego społeczeństwa.

Tu więc najpierw potrzeba reformy i to reformy gruntownej i zasadniczej.

Przygotowanie należyte do małżeństwa — to

jeden z najważniejszych obowiązków duszpasterskich wobec wiernych. Przepisy Kościoła pod tym względem są niezmiernie wielkiej doniosłości, ale i najlepsze przepisy nic nie pomogą, jeżeli ci, którzy je wykonywać mają, albo nie mają jasnej świadomości i zrozumienia wielkiej doniosłości tych przepisów, i stąd je sobie lekceważą, albo też nieodpowiednio do potrzeb czasu je zastosowują.

Przedewszystkiem należy nam zrozumieć, że od naszej pracy w tym kierunku zależy w głównej części odrodzenie całego społeczeństwa pod względem etycznym i religijnym a nawet pod wszelkiemi innemi względami.

Zadanie to zapewne trudne niesłychanie, ale bynajmniej nie niemożliwe. Musielibyśmy zwątpić o potędze religii Chrystusowej, nie mieć wiary w potęgę apostolskiego posłannictwa katolickiego kapłaństwa, gdybyśmy tę pracę uważali za niemożliwą dla sił naszych. Jakiekolwiek nasze stosunki i położenie, jakiekolwiek usposobienie i stan moralny społeczeństwa, w którem nas duszpasterzami postanowiono, wszędzie mamy poza sobą powagę i moc tego, który nas posłał.

Pierwszym celem naszej reformy musi być daleko intenzywniejsze uświadamianie ogółu o niezmiernie wielkiem znaczeniu małżeństwa w ogólności, a małżeństwa w zrozumieniu dogmatu i prawa kościelnego katolickiego w szczególności.

„Małżeństwo to początek i szczyt wszelkiej kultury ... Musi być nierozwiązalnem ... Do rozłączania się niema wogóle wystarczającego powodu“ — powiedział taki Goethe; „Każde rozerwane małżeństwo jest źródłem zarazy dla ogólnej moralności“ — powiedział taki profesor uniwersytetu w Lipsku, Dr. Mitteis; „Łatwość rozwodów małżeńskich jest zgubą dla narodu i klątwą dla społeczeństwa“ — powiedział taki prezydent Stanów Zjednoczonych, Roosevelt; przy innej sposobności powiedział odnośnie do rozwodów małżeńskich ten protestancki mąż stanu: „Jeżeli tego nie uczynimy, co działają katolicy swem prawem kościelnem, to Ameryka zginęła“. — Jeżeli tacy ludzie z zupełnie świeckiego stanowiska zdobyli się na tak wielkie i wysokie pojmowanie znaczenia nierozerwalnego małżeństwa katolickiego, o ile my, katolicy, daleko więcej powinniśmy sobie zdobyć to głębokie przekonanie i świadomość o godności, świętości, społecznej i religijnej doniosłości nauki i prawa Kościoła katolickiego o Sakramencie małżeństwa? Trzeba katolików uświadamiać, że właśnie tu w pojmowaniu małżeństwa jako związku nierozerwalnego, sakramentalnego, jest jedno z najwspanialszych kryteryów boskości Kościoła katolickiego; że świat będzie taki, jakimi będą ludzie, jakimi będą ojcowie i matki, jakiemi będą małżonkowie i rodziny; — że to prawda, której dowodzi życie i rozum.

Apologetyczne omawianie takich kwestyi jest koniecznie potrzebne, bo już z natury rzeczy nierozerwalność małżeństwa w myśl nauki Kościoła i dla wierzących katolików jest często bardzo wielkim ciężarem i stąd trudną do zrozumienia. Szerzą się też coraz więcej pojęcia przeciwne nawet i wśród prostaczków, a w szeregach inteligencyi szerzą się przekonania o niemoralności nierozerwalnego małżeństwa itd.

Takie apologetyczne uświadamianie o znaczeniu Sakramentu małżeństwa, o jego nierozerwalności to już najpewniejsza droga do obrony świętości małżeństwa. Podniesie się znacznie poziom moralny już istniejących małżeństw, a zapobiegnie równocześnie płochemu zawieraniu małżeństw ze strony kandydatów do stanu małżeńskiego.

Obrona świętości małżeństwa nie może jednak ograniczyć się na samem słowie.

Przeciw propagandzie czynu ze strony niewiary, potrzeba propagandy czynu ze strony wiary. Duszpasterstwo winno podjąć walkę energiczną przeciw pornografii, szerzeniu się niemoralności przez kinematografy, teatry, publiczne zabawy, przeciw literaturze wrogiej nauce Kościoła, przeciw publicznym zgorszeniom i prostytucyi. Rodzice i duchowieństwo mają tu pole do wspólnej pracy nad utrzymaniem dobrych obyczajów w rodzinie, uczciwych stosunków między młodzieżą. Działalność ta z natury swej pedagogiczno-społeczna otwiera niezmierne pole dla gorliwego i światłego duszpasterstwa. Zadanie to samo w sobie wcale nie łatwe można jednak rozwiązać tylko za pomocą środków religijnych. Świat dzisiajszy potrafi takim urokiem, takim czarem olśniewać zmysły, że jedynie potęga religii zdoła zwycięzko się oprzeć sile rozdrażnionej do najwyższego stopnia wyobraźni i żądzy. Apologetyczne pogłębienie zrozumienia prawd religijnych i częste przyjmowanie Sakramentów są potęgą, któremi i w dzisiejszych czasach można skutecznie przywrócić, utrzymać i pogłębić w społeczeństwie religijność a przez to zrozumienie świętości i godności sakramentu małżeństwa.

W szczególności jednak przygotowanie bezpośrednie do Sakramentu Małżeństwa musi być staranne. Prawo kościelne i rozporządzenie Władzy Duchownej podają nam środki, które najzupełniej wystarczają do prędkiego i najniezawodniejszego osiągnięcia naszego celu.

Nie oto więc chodzi, żeby szukać nowych praw, ale raczej sposobów jak najpraktyczniejszego, najsumienniejszego i najgruntowniejszego zastosowania ich.

1. Rituale Roman. do sacr. matr. tit. VII. c. 1. n. 1. przepisuje: „Parochus admonitus de aliquo Matrimonio in sua parochia contrahendo, primum cognoscat ex his, ad quos spectat, qui et quales sint, qui Matrimonium contrahere volunt“. Wskazuje tu Kościół wyraźnie na niesłychaną doniosłość zastosowania i co do małżeństw t. zw. systemu prewencyjnego. Zrozumienie i zastosowanie tego systemu wiele usunie ze świata małżeństw nieszczęśliwych i rozwodów. W tych krótkich słowach zawiera się prawie główne źródło duszpasterskiej działalności w kierunku małżeństwa. — Duszpasterz niema zatem dopiero wtenczas zająć się zbadaniem stosunków tych, którzy mają zamiar wstąpić w związki małżeńskie, kiedy się odnośni interesenci zgłoszą do niego do zapowiedzi. Przeciwnie; już przedtem winien się informować o stosunkach, jakie panują między kandydatami do stanu małżeńskiego. Niezmiernie to mądry i doniosły przepis. Doświad-

czenie codzienne uczy, jak trudno zapobiegać dopiero wtenczas, kiedy narzeczeni już przychodzą do zapowiedzi. Mianowicie kiedy chodzi o małżeństwa mieszane, albo między krewnymi, albo z osobą moralnie upadłą, bez zasad religijnych, to już bez tego uprzedzającego, zapobiegawczego systemu prawie niemożliwa obrona świętości i nierozerwalności małżeństwa.

Jakimże więc sposobem zapobiegać ma duszpasterz zanim się narzeczeni zgłoszą do zapowiedzi?

Sprawa ta nader trudna, ale nie jest niemożliwa przy jakiej takiej roztropności.

Głównie chodzi o to jakim sposobem zasięgać naprzód informacyi bez narażania i siebie i interesowanych na przykrości, jakie wynikają z natury rzeczy, ile razy się wnika w stosunki tak bardzo delikatnej natury. Przedewszystkiem należy działać ogólnie, w pojedyncze zaś stosunki wnikać tylko o tyle, o ile roztropność na to pozwala. Ogólne uprzedzanie polega na tem, aby na zebraniach bractw i z kazalnicy często upominać rodziców, aby strzegli dzieci swe dorastające i dorosłe, i pilnie zwracali na to uwagę: z kim przestają, gdzie przebywają najchętniej i najczęściej. Jeżeli duszpasterza uszu dochodzą jakie wiadomości o stosunkach niebezpiecznych pomiędzy młodzieżą, należy najpierw z wielką dyskrecyą upewnić się o prawdziwości tych doniesień, aby nie paść ofiarą plotek, a dopiero na podstawie zupełnie pewnych danych, zawsze

jednak jak najdyskretniej, zawezwać rodziców, pomówić z nimi o sprawie w sposób życzliwy i uprzejmy, zbadać mianowicie, czy rodzice sami może z jakich pobudek materyalnych lub nierozsądnych nie są powodem, może nawet głównym, takich stosunków. Tedy bowiem należy im z całą stanowczością wyjaśnić, jak niesumiennem jest takie postępowanie wobec Boga, wobec własnych dzieci, jakie skutki z tego wynikną, na jakie trudności narazić się mogą co do ślubu itd., jaką odpowiedzialność na siebie biorą. Tak samo należy postąpić wobec tej strony, która ma zamiar tak niebezpieczne stosunki nawiązać; i tu właśnie wskazać na niebezpieczeństwa grożące potomstwu z takich małżeństw i wynikającej stąd wielkiej odpowiedzialności. Gdzie się nie można spodziewać folgi na wezwanie osobiste, można odczekać, aż się nadarzy sposobność stosowna pomówienia o tej sprawie.

X. J. Piotrowicz.

(Dokończenie nastąpi.)

Zarząd Głównego Związku Kapłanów „Unitas" podaje Szan. członkom następne wiadomości:

1. Ażeby uprzystępnić zabezpieczenie życia jak najszerszym kołom, wprowadziła „Westa" zabezpieczenie życiowe do 5000 mk. najwyżej b e z r e w i z y i l e k a r s k i e j, z trzyletnim czasem próbnym. Zamiast rewizyi lekarskiej wystarczy oświadczenie zabezpieczającego się, iż jest zdrowym. Zwracamy na to uwagę Szanownym członkom

naszym. Biuro zaś nasze chętnie udzieli informacyi także nieczłonkom.

2. Uprasza się XX. sekretarzy okręgowych, aby odpisy protokułów z zebrań okręgowych przesyłali natychmiast po zebraniu do biura Głównego Zarządu.

3. O ile zarządy okręgów życzą sobie, aby przybył delegat Zarządu Głównego na zebranie okręgów, należy wniosek zawczasu przesłać do Zarządu Głównego.

4. Już dziś podaje się do wiadomości, iż zebrania okręgowe, o ile protokuły nadeszły, oświadczyły się za potrzebą urządzenia kursu sztuki kościelnej dla duchowieństwa. Gdy zamiar ten uzyskał aprobatę Najprzew. X. Biskupa Likowskiego, postanowił Zarząd Główny urządzenie kursu jesienią. Szczegółowy program kursu ogłosi się później.

5. Główny Zarząd „Unitas" bierze udział w utworzeniu komitetu w sprawie obchodów jubileuszowych ś. p. ks. Skargi.

P. T. Członków Stowarzyszenia św. Floryana upraszamy, aby we wszelkich sprawach ubezpieczeniowych udawali się wprost do Stowarzyszenia i to pod adresem następującym: **Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha G. m. b. H. (św. Floryan) Posen O. 1.**

Niektórzy członkowie przesyłają bowiem listy,

premie a mianowicie wnioski o odszkodowanie do jednego z podpisanych pod dokumentami członków Zarządu, którzy następnie mają niepotrzebną zmudę przy odsyłaniu nam rzeczonych przesyłek.

Przy wszystkich przesyłkach prosimy dodawać numer odnośnej polisy.

Zarząd Słow. św. Floryana.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu rozpisuje niniejszem konkurs na napisanie dwóch powieści, mianowicie powieści dla dorosłych i powieści dla młodzieży.

Do konkursu dopuszcza się wszystkie zabory.

Pod względem treści nie czyni się żadnych ograniczeń.

Pierwszeństwo jednakże mieć będzie powieść osnuta na tle swojskiem. Tendencya powinna być w każdym razie szlachetna i etyczna.

Z konkursu wyklucza się zupełnie

a) powieści niezgodne z zasadami katolicyzmu i

b) powieści mogące wywołać konflikt z kodeksem karnym.

Wyznacza się po trzy nagrody: mianowicie marek 500, 300 i 150.

Do konkursu dopuszcza się tylko prace oryginalne i nigdzie dotąd nie drukowane.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha zastrzega sobie prawo zakupu nagrodzonych utworów.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Objętość powieści nie powinna przekraczać 10 arkuszy druku.

Prace nadesłane powinny być zaopatrzone w godło a w drugiej kopercie z tem samem godłem nazwisko i dokładny adres autora.

Skład sędziów zostanie ogłoszony później.

Rękopisy uprasza się przesyłać aż do 1 listopada pod adresem: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha G. m. b. H. w Poznaniu.

Rękopisy książek treści religijnej, powieści dobrych, tłomaczenia poprawne itd. przyjmuje Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu celem nabycia dla własnego nakładu — lub wydrukowania nakładem autora — za osobną ugodą.

Zapiski bibliograficzne.

„Gdzie prawda? Rozmowy wśród podróżnych o najważniejszych i najczęściej zaczepianych prawdach wiary katolickiej“. Napisał P r a w d o m i r. — Poznań. Drukarnia św. Wojciecha. Str. VIII, 176. Cena 1 mk. w oprawie.

Wiadomo, że wiele błędów w rzeczach wiary pochodzi z grubej niewiadomości prawd katechizmowych, z agitacyi i błędnowierczej propagandy

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

w celach narodowo-politycznych. W tych niebezpieczeństwach obraca się szczególnie lud nasz, rozproszony i wędrujący między innowiercami lub obojętnymi względem wiary.

By oświecić nie wiedzących i uodpornić ich na niebezpieczeństwa, grożące ich wierze, Autor, ukryty pod kryptonimem Prawdomir, apologetycznie przedstawia najważniejsze prawdy, dotyczące wiary i Kościoła, wyjaśnia je, broni ich przeciw wolnodumcom i błędnowiercom. Nadał zaś tej pracy formę rozmów między podróżnymi w wagonie kolejowym. Wprawdzie dysputy religijne w wagonie nie zawsze bywają pożyteczne, Autor jednak dobrał osoby dobrej woli, pragnące pouczenia. Chwilami dysputa się zaostrza, w końcu jednak wszyscy godzą się i oddają świadectwo prawdzie. Główną rolę zwycięskiego dowodzenia mają: „katolik“ i „akademik“. Prócz tych należą do uczestników rozmowy: Rosyanin, Mazur-protestant, rzemieślnik, wojażer, kolonista niemiecki, staroluteranin, baptysta, salutysta („z armii zbawienia“), socyalista, apostolczyk, kalwin, adwentysta, ewangelik. Tematów, opracowanych w tych dyalogach jest *22*; inne dalsze tematy ma Autor opracować w formie listów. „Katolik“ i „akademik“ okazują wielkie oczytanie i znajomość katechizmu. Często

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

przytacza Autor źródła, dowody historyczne i prace z dziedziny apologetyki, z których trafnie korzysta.

Kto chce sposobem łatwym i krótkim pouczyć się o prawdach wiary, o dawniejszych i dzisiejszych stosunkach religijnych w Polsce, niech tylko zacznie czytać tę książkę, a z pewnością nie odłoży jej, aż ją w całości przeczyta.

Mies. Katech. i Wychow. IV, 1912.

Rozwój historyi sztuki. Ks. Wł. Górzyński. Włocławek 1912. Cena 3 mk.

Na treść tego dziełka złożyły się następujące artykuły: Przedmiot i zadanie sztuki powszechnej, Rozwój historyi sztuki powszechnej, Przedmiot i zadanie hist. sztuki chrześcijańskiej, Rozwój historyi sztuki w Polsce i Rozwój historyi sztuki chrześcijańskiej w Polsce. Dzieło to, napisane ze znajomością rzeczy i przystępnie, z pożytkiem może być czytane przez każdego, kto się chce zapoznać z dziejami sztuki powszechnej i krajowej.

Ks. Mohl Aleksander, **Bierz i czytaj,** ułożone na podstawie dzieła ks. T. Pescha. In 24-o str. 400. Cena 2,— mk. w oprawie.

W dzisiejszych czasach religijność mężczyzny, kobiety nawet, jest niestety wystawiana na wielkie

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

niebezpieczeństwa. Ludzie przeto myślący winni się starać o dokładniejsze poznanie wiary św., która życiowego jest znaczenia. I każdy katolik, chcący poznać całokształt prawd wiary św., we wszystkich językach znajdzie wiele w tym względzie napisanych dzieł, począwszy od tomowych traktatów teologicznych, a skończywszy na drobnych i praktycznych pracach nowoczesnych szermierzy na polu katolickiem. Oto „Bierz i czytaj", — przeróbka pracy jednego ze znakomitych teologów niemieckich Tilmana Pesch'a, wydanej p. t. „Lebens-Philosophie"; podaje ona czytelnikowi w sympatycznej miniaturze zupełnie wystarczające wiadomości o prawdach wiary naszej św. i rozbiera w krótkości zasady etyki chrześcijańskiej. Trafne dowody przemawiają przekonywająco do rozumu, a serce rozgrzewają i zapalają do czynu w myśl zasad poznanych. Księdzu Mohlowi za cenną tę przeróbkę należy wyrazić gorącą podziękę: wyświadczył on wielką przysługę naszej inteligencyi, która już narzekać nie będzie ani na objętość drobnej książeczki, ani na sposób wykładu rzeczowego. Poważne refleksye, jakie czytelnik wysnuje z tego dziełka, mogą skierować go na nową drogę i zachęcić do pracy wytrwałej nad ukształceniem ducha. Aten. Kapł. XII. 12. 11.

Wydawnictwa zbiorowe Drukarni i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu.

GŁOSY NA CZASIE

Pod zbiorowym nagłówkiem »Głosy na czasie« rozpoczęliśmy przed pięciu laty wydawnictwo broszur, omawiających zasadnicze kwestye aktualne dyskutowane w szerokich kołach społeczeństwa polskiego.

Ileż to haseł wrogich objawionej prawdzie, a kłócących się z prawdami historycznemi powtarza się bezmyślnie w prasie, w utworach literackich, w rozmowie potocznej.

Byłoby grzeszną obojętnością patrzeć na te kłębiące się fale obłudy i fałszu, na te mroki kłamstwa, a nie rozpraszać ich, nie ukazywać prawdy promiennej i jasnej.

Zwalczać te hasła, dopomagać prawdzie do zwycięstwa, oto cel broszurek.

Dotychczas wyszły następujące tomiki:

1. **Religia i moralność.** Napisał X. Ign. Adamski, wydanie II. Cena 60 fen.
2. **Wartość dóbr doczesnych w świetle religii chrześciańskiej.** Napisał Dr. T. Rzymski, wydanie II. Cena 60 fen.
3. **Nieudałe próby państwa socyalistycznego.** Przełożył W. Horowicz. Cena 30 fen.
4. **»Cel uświęca środki.«** Napisał B. Ruczyński. Cena 60 fen.
6. **Kościół i kultura.** Napisał B. Ruczyński, wydanie II. Cena 80 fen.
7. **»Niech się stanie.«** Obraz stworzenia. Napisał Dr. E. Dennert, wydanie II. Cena 60 fen.
8. **Państwo, naród, jednostka.** Napisał X. K. J. Kantak, wydanie II. Cena 80 fen.
9. **O przyczynach występków i sposobie ich zwalczania.** Napisał Tadeusz Stark. Cena 60 fen.
10. **Potop.** Studyum etnologiczne i przyrodnicze. Napisał Dr. J. Riehm. Cena 60 fen.
11. **Obowiązki społeczne i narodowe.** Napisał X. K. J. Kantak. Cena 60 fen.
12. **Czystość obyczajów a kwestya społeczna.** Napisał Dr. Psenner. Cena 60 fen.
13. **Kwestya rzemieślnicza jako kwestya społeczna.** Napisał D. Królikowski. Cena 60 fen.
14. **Prawo natury, przypadek, Opatrzność.** Napisał Dr. E. Dennert. Cena 60 fen.
15. **Hypnotyzm i spirytyzm.** Napisał X. T. Taczak. Cena 60 fen.
16. **Katolicyzm a kultura nowoczesna.** Napisał X. A. Ehrhard. Cena 60 fen.
17. **Zasadnicze poglądy chrześciańskie na świat i życie.** Napisał X. Dr. Mausbach. Cena 1,20 mk.
18. **Ewolucya czy trwałość gatunków?** Napisał X. A. Mohl. Cena 60 fen.
19. **Kobieta w życiu zarobkowem.** Napisał Piotr Adamek. Cena 60.
20. **U źródeł bytu — Cel ludzkości.** Napisał X. Dr. J. Mausbach. Cena 60 fen.
21. **Mankietnicy i mankietnictwo.** Napisał X. K. J. Kantak. Cena 70 fen.
22. **Własność prywatna.** Napisał X. Zygmunt Cieplucha. Cena 60 fen.
23. **O pochodzeniu człowieka.** Napisał Michał Szuca. Cena 60 fen.
24. **Poglądy demokracyi chrześciańskiej we Francyi (1892 1907).** Napisał X. Dr. A. Szymański. Cena 1,20 mk.
25. **Wiedza i Wiara.** Zarys dziejów i zasad ich stosunku. Napisał X. Dr. Franciszek Barda. Cena 90 fen.
26. **Jaką ma być sprawiedliwa płaca robotnika?** Napisał X. W. Reiter. Cena 70 fen.
27. **Modernizm i moderniści.** Napisał X. Dr. A. Dobroniewski. Cena 1,20 mk.
28. **Kościół i państwo.** Napisał X. K. J. Kantak. Cena 70 fen.
29. **»Po za Kościołem nie ma zbawienia.«** Napisał X. St. Wesołowski. Cena 1,00 mk.
30. **Bóstwo Chrystusa podstawową prawdą chrześciaństwa.** Napisał X. Dr. J. Kaczmarczyk. Cena 80 fen.
31. **Wolna myśl i wolna szkoła.** Napisał M. Paciorkiewicz. Cena 50 fen.

Co 2 miesiące ukazuje się nowy tomik.

ZA PRAWDĘ

Obok »Głosów na czasie« przeznaczonych dla czytelników wykształceńszych, wydajemy powyższy zbiorek p. t. »Za prawdę« przeznaczony dla szerszego ogółu.

Broszurki te omawiają najżywotniejsze kwestye możliwie krótko a gruntownie i pisane są w formie dla każdego przystępnej i zrozumiałej.

Cena tomiku 20 fen.

Dotychczas ukazały się następujące tomiki:

1. **Palić zmarłych czy grzebać?**
2. **Częstochowa, najdroższy nasz skarb.**
3. **Zabór Rzymu. Burmistrz Nathan.**
4. **Więcej odwagi!**
5. **Czemu jestem katolikiem?**
6. **O wolnodumstwie dla wychodźców polskich.**
7. **Tajemnica spowiedzi.**
8. **X. Piotr Skarga.**
9. **Za grobem?**

Zbiorek ten uzupełnia się w dalszym ciągu.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

X. Bisk. Pelczar — Obrona religii katolickiej I. Jak wielkim skarbem jest religia katolicka i dla czego ta religia ma dzisiaj tylu przeciwników. Przemyśl 1911. Stron 258 in 8°. Cena 3,50 mk. Nader aktualnym wogóle, a zwłaszcza pod względem polemicznym jest dział apologetyczny. Liczne też zasłużone wydawnictwa z zakresu apologetyki w dobie obecnej oddają przysługę społeczeństwu polskiemu. Wszystkie liczą się różną skalą umysłowej ewolucyi i starają się dostosować do różnorodnych potrzeb intelektualnych. Takie n. p. kapitalnego znaczenia dzieło ks. Radziszewskiego: „Geneza religii w świetle nauki i filozofii" jest przeznaczone dla warstw inteligentniejszych, wymaga przeto szerokiej skali umysłowego rozwoju. Dzieło, podane w nagłówku, nie tego jest rodzaju. Dostojny Autor chciał, aby się jego praca rozpowszechniła w jak najszerszym zakresie, dla tego nadał jej formę ogólno kształcącą. A nadto ks. Biskup Pelczar, choć polemiki nie brak w treści, właściwie atoli nadał swej pracy charakter bardziej pozytywny: wykład kwestyi żywotnych w celu dydaktycznym, pouczającym. W jedenastu rozdziałach swej pracy dostojny Autor wykazał, czem jest religia katolicka dla człowieka poszczególnego i zbiorowego. Oto główna, przewodnia idea tej pracy.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu.

Dział sortymentowy

ma na składzie lub dostarcza w najkrótszym czasie:

Opieka nad młodzieżą.

Drammer. Stoff- u. Stoffquellen für Vorträge in den kath. Jugendvereinigungen. 2.40
Dutkiewicz, St. X. Dr. Opieka duszpasterska nad młodzieżą męską w parafiach miejskich i wiejskich. —.40
Endemann, K. Dr. Jugendpflege, der Grundpfeiler staatsbürgerlicher Erziehung, Richtlinien im Sinne des Erlasses d. Kgl. Ministeriums v. 18. I. 1911. 1.—
Felisch. Die Fürsorge f. d. schulentlassene Jugend. —.30
Gantzer, O. Die Jugendpflege. Grundsätze u. Ratschläge zur Gründung und Leitung von Jugendvereinen. 2.40
Gry i zabawy ruchowe stosowane w ogrodach im. W. E. Raua. 1.25
Hemprich, K. Handbuch und Wegweiser für die Arbeit in Jugendvereinigungen. 4.50
— Wie fördere ich die Jugendpflege und wie helfe ich selber mit? 1.50
Honnef, J. Handbuch für katholische Jugendvereinigungen. Ein Wegweiser für Leiter u. Mitarbeiter. 3.—
Jugendpflege. Erlass des kgl. Preuss. Ministers d. geistlichen, Unterrichts- und Medizinal-Angelegenheiten vom 18. Januar 1911. —.15
Kaup, I. Dr. Sozialhygienische Vorschläge zur Ertüchtigung unserer Jugendlichen. —.40
Keil, H. Handbüchlein für ländliche Jugendpflege. 1.50
Królikowski, D. Książka dla młodz. rzemieślniczej. 1.20
Krukenberg, E. Jugenderziehung u. Volkswohlfahrt. 2.—
Kuznowicz, M. X. (T. J.). Jak organizować i prowadzić stowarzyszenia polskiej młodzieży rękodzielniczej i robotniczej. 3.50
— Kwestya terminatorów w naszym kraju. —.40
— Palenie tytoniu a młodzież. —.15
— W sprawie organizacyi katolickich czeladników. —.30
Laskowski, J. X. Jak zakładać po parafiach „Katol. Towarz. Młodzieży"? —.15
Peters, A. J. Die kath. Charakterbildung u. die kath. Jugendorganisationen. —.40
Petersen, J. Dr. Gedanken über die Organisation der Jugendfürsorge. 1.—
Pieper, Dr. Aug. Jugendfürsorge u. Jugendvereine. 3.—
Przewodnik dla wychowawców opuszczonej młodzieży. 3.—
Puffke, W. Zabawy, gimnastyka i pogadanki w szkółce Froeblowskiej. Z 99 ilustracyami. 4.—
Schmidt, G. Dr. Die Organisation für Jugendfürsorge. 5.20
Serkowski, J. Dr. Ochrona dzieci i przymusowe wychowanie zaniedbanej młodzieży. Studyum. 3.60
Strauss, A. Dr. Erkältung, Abhärtung und Sport. —.60
Towarzystwa młodzieży i ich zadanie, tłomaczył ks. R. (Odczyty popularne No. 32.) —.10
Ustawy Tow. Młodz. Kat. (układu X. Grzędy). —.10
— Odezwa agitacyjna:
do młodzieży 50 egz. —.50 fen., 100 egz. —.75 fen.
do rodziców 50 egz. —.50 fen., 100 egz. —.75 fen.
— Katol. Tow. Młodz. (układu X. Laskowskiego). —.10
— Katol. Tow. Opieki nad młodzieżą. —.10
Wandern, Spiel u. Sport. Ein praktisches Handbuch für jedermann. —.75
Weicker, H. Der Jugendverein. Leitfaden für Begründer, Leiter u. Mitarbeiter v. Jugendvereinigungen. 2.—
Weryho, M. Gry i zabawy towarzyskie w pokoju oraz na wolnem powietrzu. Z 89 rysunkami. 2.25
Wesołe chwile. Gry i zabawy towarzyskie w domu i poza domem, oraz miłe a pouczające zatrudnienia, opracował Stary Maciej. Z 141 ilustr. 1.80

Obchody i jubileusze.

Celichowski, Z. Dr. H. Kołłątaj, życie jego i praca. —.60
Pamięci Hugona Kołłątaja. Akademia na jego cześć 28. lutego 1912. 1.50
Zaleski, St. Ks. Hugo Kołłątaj. Szkic biograficzny na tle jego działalności politycznej i pedagogicznej. —.90
Baczyński, J. Zygmunt Krasiński, jego życie i dzieła. W stuletnią rocznicę jego urodzin. Z ilustr. 3.50
Grabowski, T. Dr. Zygmunt Krasiński, jego żywot i dzieła na tle współczesnej epoki 1812—1859. 1.50
Rzepecka, H. Kim jest Zygmunt Krasiński? Ku uczczeniu wieszcza w setną rocznicę urodzin. —.30
Stankiewiczowa, Z. Zygmunt Krasiński 1812—1912. 1.—
Wojciechowski, K. Dr. O Zygmuncie Krasińskim. —.70
Zorjan, E. Z. Krasiński wierzącej Polski wieszcz. —.40
Frąckiewicz, M. Józef Ignacy Kraszewski w Krakowie i we Lwowie w r. 1867 i odczyty jego o Dantem. Wspomnienia z przeszłości w setną rocznicę urodzin. (Z portretem Kraszewskiego i Dantego.) 2.50
Bandurski, Wł. X. Biskup. Złote usta, złote serce. Obrazek sceniczny z życia Ks. Piotra Skargi. —.40
Pieniążek, Cz. O życiu, dziełach i zasługach ks. Piotra Skargi. —.40
Piotr Skarga. (Nasze stosunki narodowe w świetle jego życia i działalności.) —.10
Staniecki, I. Ks. Piotr Skarga. (Za prawdę No. 8). —.20
Sygański, J. X. (T. J.) Listy ks. Piotra Skargi T. J. z lat 1566—1610. Podług autografów wyd. i objaśn. 5.—
Werytus, A. Piotr Skarga jako światło i sumienie narodu. W 300 rocznicę zgonu. —.15
Wojciechowski, K. Dr. Piotr Skarga. 1.—
Złote ziarna zebrane z pism ks. Piotra Skargi. —.20

Omawiane poniżej książki ma na kładzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

„Obrona religii chrześcijańskiej“ — to książka bardzo popularna i przystępna dla każdego czytelnika. Język ładny i potoczysty, wielka miłość prawdy — dodają uroku lekturze. Zasługę kapitalnego znaczenia położył Dostojny Autor na niwie piśmiennictwa katolickiego i przyczynił się wielce dla rozwoju myśli katolickiej. Życzyć przeto należy jak najszerszej poczytności tej oraz dalszym zapowiedzianym przez ks. Biskupa książkom, oraz szczerą wdzięczność zachować dla wielkiego Szermierza idei katolickiej. Witamy przeto z niekłamaną radością nowe wydawnictwo! Oby swem światłem jednała ta praca jak najwięcej synów naszego kraju dla Prawdy Odwiecznej!...

„Ateneum Kapłańskie“, kwiecień 1912.